

אמרתך הייתי פנינים ואמרות מעניינא דיומא

ברכתנו שלוחה
בזה אל יראי ד' והושבי
שמו בעירנו כ"ב
ודי ככל אתר ואתר
ובראשם מרנן ורבנן גדולי
התורה שליט"א
א כשר'ן פריילאכן פסח
ויה"ר שנוכה לאכול מן הזבחים
וזמן הפסחים כב"א

מתורתם של ראשונים

ספר החינוך

אחרי הפעולות נמשכות הלבבות

שלא לשבור עצם מן הפסח - שלא לשבור עצם מכל עצמות הפסח, שנאמר ועצם לא תשברו בו.

משרשי המצוה, לזכור ניסי מצרים, כמו שכתבנו באחרות. וגם זה גזעו מן השורש הנוכח, שאין כבוד לבני מלכים ויועצי ארץ לגרר העצמות ולשברם ככלבים, ולא יאות לעשות ככה כי אם לעניי העם הרעבים. ועל כן בתחלת בואנו להיות סגולת כל העמים ממלכת כהנים ועם קדוש, ובכל שנה ושנה באותו הזמן, ראוי לנו לעשות מעשים המראים בנו המעלה הגדולה שעלינו לה באותה שעה. ומתוך המעשה והדמיון שאנחנו עושין נקבע בנפשותינו הדבר לעולם.

ואל תחשוב בני לתפוש על דברי ולומר, ולמה זה יצוה אותנו השם יתברך לעשות כל אלה לזכרון אותו הנס, והלא בזכרון אחד יעלה הדבר במחשבתנו ולא ישכח מפני זרענו, כי לא מחכמה תתפשני על זה, ומחשבת הנער ישיאך לדבר כן. ועתה בני בינה ושמועה זאת, והטה אונך ושמעו, אלמדך להועיל בתורה ובמצוות. דע כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עושה בהם, אם טוב ואם רע, ואפילו רשע גמור בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, אם יערה רוחו וישים השתדלותו ועסקו בהתמדה בתורה ובמצוות, ואפילו שלא לשם שמים, מיד ינטה אל הטוב, ובכח מעשיו ימית היצר הרע, כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות. ואפילו אם יהיה אדם צדיק גמור ולבבו ישר ותמים, חפץ בתורה ובמצוות, אם יעסוק תמיד בדברים של דופי, כאילו תאמר דרך משל שהכריחו המלך ומינהו באומנות רעה, באמת אם כל עסקו תמיד כל היום באומנות, ישוב לזמן מן הזמנים מצדקת לבו להיות רשע גמור, כי ידוע הדבר ואמת שכל אדם נפעל כפי פעולותיו, כמו שאמרנו.

ועל כן אמרו חכמים זכרונם לברכה (מכות כג): רצה המקום לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, כדי להתפייס בהן כל מחשבותינו ולהיות בזה כל עסקינו, להטיב לנו באחריתנו, כי מתוך הפעולות הטובות אנחנו נפעלים להיות טובים וזוכים לחיי עד. ורמזו זכרונם לברכה על זה באמרם [מנחות דף מ"ג ע"ב] כל מי שיש לו מזווה בפתחו וציצית בכגודו ותפלין בראשו מובטח לו שלא יחטא, לפי שאלו מצות תמידיות ונפעל בהן תמיד.

לכן אתה, ראה גם ראה מה מלאכתך ועסקיך כי אחריהם תמשך ואתה לא תמשכם. ואל יבטיחך יצרך לומר, אחרי

אל תאכלו ממנו נא

חלק מציווי קרבן פסח שצויה הקב"ה ביד משה רבינו את בני ישראל הם (שמות יב, ט): "אל תאכלו ממנו נא ובקשלו ממשל במקום כי אם עלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו".

ובילקוט שמעוני (פרשת בא, רמז קצא) איתא: "מי פורע לכם ממדי ... מרדכי ואסתר, מרדכי מבחון ואסתר מבפנים. מי פורע לכם מיון - בני חשמונאי, שהיו מקריבין שני תמידין בכל יום. מי פורע לכם ממלכות רביעית - נטרונא, והיה לכם למשמרת. אל תאכלו ממנו נא, לא תבעוניה מהבהבה".

ובזית רענן לבעל המגן אברהם פירש: "נטרונא, פי' צריכים אתם לשמור ולהמתין. לא תבעוניה מהבהבה, פירוש אל תבקשו לאכול אותם בהבהב כלומר שאינו צלוי כל צרכו כלומר בעוד שלא נתמלא סאתם".

ובספר "ויאל משה" הביא דברי הילקוט שמעוני והזית רענן וכתב (בהקדמה): "ומבואר בזה שאין לנו עכשיו זכות אחר לצאת מן הגלות, אלא אותה הזכות לשמור ולהמתין שלא לאכול ח"ו ושלא להנות מגאולה כזאת הבאה קודם הזמן. ואם כן כל אותם הלוקחים חבל בהם ובממשלתם ואוכלים עמהם מהתועבה הנעשית נגד האזהרה של אל תאכלו ממנו נא, הן המה המעכבים את הגאולה".

בהתבוננות גשמית ושטחית נראה שאת הצלת היהודים מגזירת "להשמיד להרוג ולאבד" בזמן אחשוורוש, יש לזקוף לזכות הפעולות שעשתה אסתר המלכה להעביר את רעת המן האגגי ולזכות היהודים שנלחמו בשונאיהם ובמבקשי רעתם.

כך גם לגבי מלכות יוון הרשעה, לפי הסתכלות שטחית זו יש לזקוף את ההצלה מהם ואת חידוש עבודת הקרבנות לזכות המלחמה שנלחמו נגדם החשמונאים.

אך מדברי הילקוט שמעוני מתגלית לעינינו ההתבוננות הנכונה והאמיתית, התבוננות שמקורה בתורתנו הנצחית ולא במחשבות בני אדם, ואנו למדים כי ההצלה ממלכות מדי נזקפת לזכות מרדכי ואסתר, מרדכי שזעק זעקה גדולה ומרה ברחוב העיר, ואסתר שנפלה לפני מלכו של עולם ותבח ותתחן לו.

וההצלה ממלכות יוון הרשעה נזקפת לזכות פעולותיהם הרוחניות של בני חשמונאי שכלשונו הילקוט "היו מקריבין שני תמידין בכל יום" (אמנם אין מבואר במדרש מהי המשמעות בכך, אך עכ"פ מובן בזה שהייתה זו זכות שעמדה להם שהצליחו כאשר יצאו להילחם במסירות נפשם).

כך גם לגבי גאולתנו ופדות נפשנו מהגלות בה אנו נמצאים, אין לחשוב ולדמות ש"אנו נגאל את עצמנו" ונצא מהגלות בכח בשר ודם, ואילו הוקמה מדינה המתיימרת להיקרא בשם "ישראל" הרי שזו הגאולה או אפילו אתחלתא דגאולה.

אדרבה ואדרבה, הזכות שבשלה יגאל הקב"ה את עם ישראל היא דווקא בזכות אלו שממתינים ומצפים לגאולה השלמה, אלו שמחכים למשיח צדקנו שיבוא ויגאלנו ואינם דוחקים את הקץ, ואילו אלו שחושבים לגאול את עצמם מהגלות שגזר הקב"ה על עם ישראל אינם אלא מעכבים את הגאולה האמיתית, שכן בכך שהם אינם שומרים וממתינים הם מבטלים את הזכות שבזכותה נגאל.

ואף אלו שדברים בפיהם שהם אינם חושבים שהמדינה שהקימו הציונים בארה"ק היא תחליף לגאולה, אך כל זמן שאותה מפלצת של כפיירה ומרידה קיימת הם מתחברים עמהם, הרי הם חלק מעיכוב הגאולה, וההנאות שהם נהנים מהם זוהי הנאה מעיכוב הגאולה.

רק נדמה לעצמנו יהודי שמסב בשולחן אחד עם גויים אנטישמיים ששורפים ספר תורה רח"ל והלה מדליק סיגריה מאותה אש ושואף ממנה להנאתו, לכך דומה התנהגותם של אלו שהם חלק מהמדינה המעכבת את הגאולה ונהנים מאותה מדינה המעכבת את הגאולה.

יעורנו השי"ת שבזכות אלו שלא כרעו לבעל ועודם בנאמנותם לבורא עולם וממתינים ומצפים לגאולה השלמה, יתקיים בנו מקרא שכתוב (מיכה, טו): "פימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות", וזוכה בקרוב לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר המזבח לצרפן ונודה להשי"ת על גאולתנו ועל פדות נפשנו.

חג הפסח

כונת התורה בנתינת המועדות

וכונת התורה בנתינת המועדות והראיה לפני השם כדי להדבק באהבתו וביראתו ולעסוק בתורתו התמימה, ולמדו ליראה השם הנכבד והנורא מן החכמים החסידים העולים לראות פני האדון ה' אלקי ישראל שלש פעמים בשנה. (כל בו סוף סי' ס')

ישבו ישראל במצרים בטח שאנו ושלנו, עד שיצאו בני אפרים

רבי אליעזר אומר, כל אותן השנים שישבו ישראל במצרים ישבו בטח ושאנו ושלנו, עד שבא נון מבני בניו של אפרים ואמר להם נגלה לי הבורא ב"ה להוציא אתכם ממצרים. בני אפרים בגאות לבם שהם מזרע המלכות וגבורי כח במלחמה לקחו את נשיהם ואת בניהם ויצאו ממצרים, ורדפו המצריים אחריהם והרגו מהם מאתים אלף כלם גבורים, שנאמר בני אפרים [נושקי רומי קשת הפכו ביום קרב, לא שמרו ברית אלוקים ובתורתו מאנו ללכת] וכו'.

(פרקי דרבי אליעזר פרק מ"ז)

כשאוהב את הצדיק בתכלית האהבה שונא את הרשע בתכלית השנאה

באמת כתיב פעם בתורה מצות שהוא לשון צוואת והתחברות ולפעמים כתיב מצות חסר שהיא מצה ומריבה כי מורה כנוכח לעיל שלפעמים צריך לשנוא את הרשעים כמו שכתוב (תהלים קל"ט, ב"ב) תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי ואז יכול לאהוב ולהתחבר עם הצדיק כי מי שאינו שונא את הרשע תכלית שנאה אינו יכול לאהוב את הצדיק תכלית אהבה כי הענין מהופך ומתנגדים זה לזה, ולכן נקראת מצה מיכלא דמהימנותא לידע כמו שכתוב אני ה' לא שנית רק השינוי מצד המקבלים שענין זה הורה לנו יתברך במצה שלאחד צריך לשנוא ואחד לאהוב הכל לפי מעשיו כן להתנהג, וגם יש לומר שנקראת מצה מיכלא דמהימנותא כי האמונה תלויה באהבת ישראל הצדיקים וכו' אבל כבר אמרנו שזה תלוי בזה שכשאוהב את הצדיק בתכלית האהבה שונא את הרשע בתכלית השנאה, כי זה ענין כל המדות.

(זרע קודש)

ראשית הצלתנו היא ההתבדלות מהם ומהמונם

הרה"ג ר' יעקב מאיר שעכטער שליט"א [זצ"ל] פתח את הכנס, ובדברי חז"ל במדרשים על יציאת מצרים התאים את המצב הנורא בו אנו נמצאים תחת עול שלטון הערב רב, שהם נכדיהם של פרעה הרשע, שאמר מי ד' אשר אשמע בקולו וכו' לא ידעתי את ד' וכו', והדגיש כי ראשית הצלתנו היא ההתבדלות מהם ומהמונם, לא להגרר אחרי משאות שוא ומדוחים ב"פה רך".

וכמו שגם אז בגלות מצרים היה שבט לוי מובדל ומופרש מהם ולא חלה עליו שום עבדות למצרים כי בתחלה ראה את הפה רך כסם המות, ולא התחיל להשתעבד מעצמו, כך אם אנו לא נשעבד את עצמנו בהתחברות עמהם לקבל טובת הנאה מהם, אזי יכולים אנו לצפות שלא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים, לא כן אם אנו בעצמנו נרכיב אותם לראשנו ונשתעבד תחת שלטונם - אנו אבודים ח"ו.

(מתוך דרשתי בישיבת תורה ויראה פסח תשכ"א, נדפס בגליון משמרת חומתנו)

הגדה של פסח

למה מזמינים רק את הרעבים

פֶּל דְּכַפֵּינֵי יִיתֵי וַיִּכְלֵל.

יש לדקדק דאם לפי הכוונה הפשוטה שהוא מזמין בזה אורחים לאכול על שולחנו, א"כ מה הוא שאומר כל דכפין ייתי ויאכל, ואין זה מידת דרך ארץ להזמין אורח רק מי שרעב, ואף לומר כן ולביישו בכך למה ההכרח לזה, ואמאי הקפיד לומר דוקא כל דכפין הלא מילתא היא.

ויש לומר עפ"י המבואר בר"פ ערבי פסחים דאסור לאכול ערבי פסחים מן המנחה ולמעלה עד שתחשך כדי שיאכל המצה לתיאבון, וזהו דאמר [לאנשי ביתו] דכל מי שלא אכל היום מטעם חביבות המצוה והוא רעב יבוא לאכול עמנו עכשיו, ולא כמו אותם אנשים אשר אינם מקפידים על אכילתם בער"פ ואוכלים בער"פ כמו שאר ימות השנה דאותם הוא אינו מזמין כלל וד"ל.

(נתיבות הקודש)

מתורתם של ראשונים / המשך מעמ' 1

תלכד ברשתם, רבים שתו מתוך כך כוס תרעלתם, ואתה את נפשך תציל. ואחר דעתך זה אל יקשה עליך מעתה ריבוי המצוות בענין זכירת ניסי מצרים, שהוא עמוד גדול בתורתנו, כי ברבות עסקינו בהם נתפעל אל הדבר, כמו שאמרנו.

(מצוה ט"ז)

רבה אמונתנו שה' יגאלנו גם עתה בקרוב

שְׁהִיזוּ מְסֻבִּין בְּגַנְי בְּרַק.

וי"ל כבר הרעישו דמה זה שאנו משוררים ומהללים והרי אכתי עבדי דאחשורוש אנו, אולם רבה אמונתנו שה' יגאלנו גם עתה בקרוב כימי צאתנו ממצרים, וזהו שמשמיענו שהיו בבני ברק, א"כ ה' אחר החורבן, דקודם החורבן הסנהדרין בירושלם, ואעפ"כ סיפרו ביצי"מ כל אותו הלילה.

עיקר חינוך הבן ע"י שרואה עבודת האב

חָכֵם מָה הוּא אֹמֵר וכו' וְאֵף אֲתָה אֹמֵר לוֹ.

וז"ל הגה"צ רבי פישל סופר זצ"ל אבד"ק מיישא בס' זכרון סופרים על מועדים עמ' שכ"ב:

...כי במה שמעורר במוסר ובדרשות נעימות אין די, ואין זה העיקר רק טפל, אמנם העיקר שיראו התלמידים ובני דורו התנהגות רבם בעבודת השי"ת, וכן הבן אצל אביו, רק בזה נעשה בבן רושם גדול, בראותו בפועל דרכי אביו בתורה וביראה זה נרשש

• לחידודא •

מִתְחַלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה יְרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ.

יש לעיין הא אמרו חז"ל (ברכות ט"ז ע"ב) אין קורין אבות אלא לשלשה, והם ודאי לא עבדו ע"ז אלא תרח עבד ע"ז והוא לא נקרא אב.

תשובות והערות ניתן לשלוח בפאקס או בדוא"ל או להשאיר הודעה בתא קולי כמפורט בעמוד 4

תשובה לשאלה משבוע שעבר:

וְהִגִּיד לְפָנָיו לְאִמֹר פָּנַע נְרָאָה לִי בְּפִית.

תנן (נגעים פ"ב מ"ג) בית אפל אין פותחין בו חלונות לראות את נענו. וברש"י (סנהדרין צב. וחולין י.) מבוואר דילפינן לה מקרא דהכא.

ויל"ע באופן שאחר שנולד הנגע פתחו חלון בבית אם מטמא.

והנה במתני' (נגעים ריש פ"א) תנן דנגע שנולד בשעה שאינו ראוי ליטמא, כגון כנכרי ונתגייר או בקמט ונתגלה, אינו מטמא אף אחר שנתגייר או נתגלה הקמט.

והכא בנפתח החלון, לכאור' י"ל דה"נ הנגע נולד בבית אפל שאינו ראוי ליטמא, וא"כ אף שאח"כ פתח ישראל הנגע טהור.

במשנה אחרונה כ' דהוי כבית הסתרים שנתגלה דטהור [ויעו"ש שכ' דלתנא דמתני' לא הוי טעמא משום האי קרא, אלא משום דהוי כבית הסתרים].

אמנם בחסדי דוד על התוספתא (פ"א ה"ח) כתב דלא דמי לקמט ונתגלה דהתם הוי הנגע טהור בעצמותו, משא"כ הכא הנגע בעצמותו ראוי ליטמא אלא דאיכא חסרון בראיה, ולכן כיון שהוסר חסרון הראיה שפיר מצי' לטמוי לבתר הכי.

תרביץ בצהריים, רצה לומר, אף אם אוהב נפשי בגלות, תגיד לי דרך הטבע מה אעשה להמציא חן בעיני האומות. ובאת התשובה 'צאי לך בעקבי הצאן', לך בדרכי אבות ולמד מיעקב שהכין עצמו לתפלה, וזהו 'ורעי את גדיתיך', הוא הבל שאין בו חטא, 'על משכנות הרעים' הוא הדורון 'עדר עדר לבדו'. ומלחמה בעצם לא הוזכר, כי אדרבא 'השבעתי אתכם'.

(של"ה פר' משפטים תורה אור)

בדורנו המעט נחשב כמסירת נפש

ראשון עליך פפרקל וְדִלֵת רֵאשֶׁה פְּאָרְגָּנוּ.

ובמדרש תנחומא פ' תצוה, הרש שבירא שיקול כאלו בהר הכרמל, ויל' עפ"י שכתב האר"י הקדוש שבדור האחרון שיש תוקף ס"א בעולם, המעט שעושים נחשב בעיני הקב"ה כמסירת נפש מדורות הראשונים, וזו 'הרש' שבישראל, הדיינו ע"י שהוא דור עני, נחשב המעט שהם עושים כאלו בהר הכרמל שמסר נפשו לה' ואמר אני נותרתי לבדי.

(טוב דברך, מהגר"ש בראך מקאשוי)

שפת העברית אסורה לשומרי תורה ומצוות

תְּפִינָה קְיִין הַטּוֹב.

מרגלא בפומי דמרן הגרי"ח זאנענפעלד ז"ע דבריו של רבי שמואל סאלאנט זיע"א שהמשיל השפה העברית כמשקה היין שחיבה יתירה נודעת לו במצוות התורה לקידוש ולהבדלה, לברכת המזון ושאר מצוות, והנה דווקא משקה זו למרות חביבותו אך אם תגע בו יד נכרי ומחלל שבת יאסר מיד, מה שאין כן בשאר משקין, גם שפה זו היה הגרש"ס אומר, אפילו ותהא כולה קודש, אך מכיון שמחללי שבתות נטפלו לה, הרי היא אסורה לשומרי תורה ומצוות, והרי לך רמז על כך "וחכך כיון הטוב" (שה"ש).

(אום אני חומה כ"ה אדר תשי"ג)

ישביענו מלך המשיח, מה זה אתם מתגרים בעמי הארץ לצאת מהגלות

הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם.

יימר מלכא משיחא, משבע אנא עליכון עמי בית ישראל, מא דין אתון מתגרבן בעממי ארעא למפק מן גלותא, ומה דין אתון מרדין בחילותיה של גוג ומגוג, אתעכבו פון זעיר עד דישתיצון עממיא דעלו לאגחא קרבא בירושלם, ובתר כן ידבר לכוון מרי עלמא רחמי צדיקיא, ויהי רעוא מן קדמוהי למפרקכון.

(יאמר מלך המשיח, משביע אני עליכם עמי בית ישראל, מה זה אתם מתגרים בעמי הארץ לצאת מן הגלות, ומה זה אתם מורדים בחילותיו של גוג ומגוג, חכו עוד מעט עד שיכלו העמים שעלו להילחם קרב בירושלם, ואחר כך יזכור לכם אדון העולם אהבת הצדיקים ויהיה רצון מלפניו לגואלכם).

(תרגום שה"ש)

לממלכות, גם מהו הכוונה במ"ש על ממלכות אשר בשמך לא קראו, אם הוא סובב על מלכי גוים הלא כבר אמר אל הגוים אשר לא ידעוך, וא"ת שהכוונה על השרי מעלה של האומה"ע, זהו א"א הלא דרשו רז"ל על הקרא יפקוד ה' על כל צבא מרום במרום, שהקב"ה מפיל מתחילה השר של האומה ואח"כ האומה, וא"כ אם כבר התפללנו על הגוים עצמם, האיך מתפללים אח"כ על השר שלהם... גם על שרי מעלה לא שייך לומר אשר בשמך לא קראו כי למעלה הכל קוראים בשם ה'... וצ"ב אמרו על ממלכות אשר בשמך לא קראו.

לכן נ"ל דע"כ קאי על ממשלת רשעי ישראל שהוקם בזמנינו ע"י שלוחי השטן לע"ז ולמינות ולהירוס הדת ולעקור בידון אמונת הבו"ת, והנה אומות העולם אינן מינין דכולן מאמינים בסיבה ראשונה חוץ מממלכות ידועות, משא"כ אלו רשעי ישראל יודעים רבונם ומתכוונים למרוד בו וגרועים הרבה מאו"ה שאינן מינין חוץ מממלכות הרשעה הידוע שהם כופרים גמורים, וזהו כפל לשון הכתוב שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך קאי על סתם או"ה דהם רק משוללי ידיעה, אבל אותם ממלכות הרשעה בשמך לא קראו וביודעים ובזדון לבם כופרים בהבו"ת.

כי אכל את יעקב ואת נהו השמו, יתבאר עפ"י מה שפירשתי מאמרם ז"ל (ר"ה יז). המינין והאפיקורסין וכו' יורדין לגיהנם ונידונין בה לדורי דורות וכו' מפני שפשטו ידיהן בזבול, ופירש רש"י שהחריבו ביהמ"ק בעוונם, ולכאורה יתכן טעם זה על המינין שלפני החורבן, אמנם הרי מימרא זו נאמרה כבר אחר החורבן והביאה הרמב"ם ז"ל ונראה שנאמרה גם על המינין שבכל הדורות, ואיך יתכן לומר שפשטו ידיהן בזבול שכבר אינו במציאות זה קרוב אלפיים שנה, ופירשתי עפ"י מה שאמרו חז"ל כל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו והמינין שבכל הדורות מעכבין ביהמ"ק מלהבנות ולזה הוי כאילו החריבו אותו, וע"פ הידוע שביהמ"ק שלמעלה נבנה מעבודת הצדיקים וממעשיהם הטובים וכשיגמר יבא משיח צדקינו, אבל הרשעים במעשיהם גורמין חורבן למעלה והורסין הבנין וזוה פושטין ידיהן בזבול, וזהו מאמא"כ כי אכל את יעקב ואת נהו השמו, והכוונה על מה שהמינין ברשתתן הורסין ביהמ"ק של מעלה שפושטין ידיהן בזבול ומעכבין זוה הגאולה, ולזה בקשתינו להבו"ת להצילנו מהם ולהעביר ממשלת זדון מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם בממלכות ש-די בב"א.

(הגדש"פ מהר"י ט"ב)

שיר השירים

לך בדרכי אבות ולמד מיעקב

הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִּרְעָה אֵיכָה תִּרְבִּיץ בְּצִיָּהִים.

ועל זה רמז שלמה 'הגידה לי שאהבה נפשי איכה וגו'

אצלו באמת. וכמ"ש הגאון בעל מחנה חיים זצ"ל, שרים עצרו במילים וכפ' ישימו לפיהם (איוב כט), שתחת לדבר בפיהם, פועלים בכפ' לעסוק בתורה ובדת למען יראו וילמדו. ואמרו הגה"צ [רבי אברהם יעקב סופר אבד"ק טעט] שליט"א פירש, חכם מהו אומר מה העדות וגו' ואף אתה אמור לו וכו', פירוש, דאין אתה צריך להרבות בדיבורים, אלא "אתה" אמור לו, פירוש גופך ועצמך (דיין פערזאן ועלבסט) ידבר לו שיקח דרכו הישר והטוב ממה שרואה בעיניו אצל אביו.

(חותם האבות)

תכלית שנהא שנאתים

וְאֵף אֶתְּהּ הִקְהָה אֶת שְׁנֵיו.

וענין מה שאמר הקהה את שניו, הוא ענין מ"ש הלא משנאיך ה' אשנא תכלית שנהא שנאתים לאויבים היו לי. הענין שצריך לשנא את הרשע בתכלית השנאה כדי שיתהפך גם הוא לשונא, כענין כמים הפנים לפנים - וז"ש לאויבים היו לי ע"י תכלית השנאה. ולמדתי דבר זה ממך, כמ"ש חז"ל אשר חלק ה' לכל העמים כדי להטעותן שהקב"ה רצה שישנאו אותו. וז"ש משנאיך ולא שונאיך שאתה גורם להם לשנאיך, וזוה למדתי גם אני לשנא אותם בתכלית השנאה עד שיהפכו לי לאויבים, לכן אמר הקהה את שניו, כדי שיתהפך לשנאה ממך לשונא, וז"ש והבדלתי אתכם מן העמים.

(הפלאה)

הצלתנו ע"י שהם מכים זה בזה

וְהִיא שְׁעֵמֶדָה לְאַבְרָהָם וכו' וְהַקְדוּשׁ פְּרָקָה הוּא מְצִילֵנו מֵיָדָם.

יפורש עפ"י דחז"ל (סנהדרין לט): מיני' ובי' אבא ניזיל נרגא, וכן אמרו במדרש (ילקוט תהלים קלו) למכה מצרים בבכוריהם (תהלים קלו) בכוריהם לא נאמר אלא בבכוריהם מלמד שהכו זא"ז, וכן כתי' (ישעי' יט) וסכסכתי מצרים במצרים, וא"ש שהקב"ה מצילנו "מידם", מידי עצמם שמכים זא"ז. וזוה יבואר הידים ידי עשיו (בראשית כז) שידע עשיו בעצמם מבטלים את עצמם, ויובן דרשת חז"ל (בב"ר פס"ה) בזמן שהקול קול יעקב אין הידים ידי עשיו, ודקדק מו"ר הגה"ק ז"ע הרי בקרא לא כתי' "אין", ולפי הנ"ל א"ש, בזמן שהקול קול יעקב, אז הידים עצמם של עשיו מבטלים ידיהם ומכים זל"ז.

(טל השמים)

שפוך חמתך אל הציונים אשר לא ידעוך - תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי ה'

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדַעוּךָ וְעַל מְמַלְכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֵת נְהוֹ הַשְּׂמוּ.

צ"ב שינוי הלשונות שבפסוק דפתח בלא ידעוך וסיים בשמך לא קראו דמשמע שרק לא קראו ויתכן שבאמת ידעו וצ"ב הכוונה, גם צ"ב דשינה מגוים

מרנן גדולי התורה והיראה שליט"א

בקריאת קודש למען מפעלות "איגוד היראים" בעיר בני ברק יצ"ו

כ"ק מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

"...ועוסקים גם להרבות את הדעת בקרב רבים מאחינו בני ישראל להעמידם בקרן אורה בדרך המסורה לנו מדוד דוד, ולהאיר את לבות בני ישראל במלחמת אש דת נגד הגזירות על הדת" (מתוך מכתבו)

כ"ק מרן גאב"ד ירושלם שליט"א

"...ואני תפילה לנודא עלילה שכל הנוטלים חלק במצוה גדולה זו והעושים והמעשים למענה, יזכו לשמידה עליונה עליהם וזרעם להינצל מכל פגעי הזמן" (מתוך מכתבו)

כ"ק מרן אדמו"ר ממשכנות הרועים שליט"א

"...לעמוד לימין הפעולות הנשגבות של הארגון הנ"ל, ויתברכו כל המסייעים לדבר יסודי הזה בכל ברכות התורה" (מתוך מכתבו)

מרן הגאון רבי דוד מיכאל שמידל שליט"א

"...תיתי להו להעסקנים היקרים שליט"א ראשי "איגוד היראים" בעירנו בני ברק, המשתדלים להזכיר מאחד שבא להשכיח, ללבות שלהבת אש קודש ולהשמיע את דעת התורה הצרופה" (מתוך מכתבו)

כ"ק אדמו"ר מקהל חסידי ירושלם שליט"א

"...גם אני מצטרף לחזק ולעודד את הני יראי ה' בעיה"ת בני ברק להרבות ולהרחיב דעת דקדושה בקרב רבים, וכל המסייעים אותם זכותם גדול מאד" (מתוך מכתבו)

מרן הגאון רבי יהושע דוד טורצ'ין שליט"א

"...מה רב טוב הצפון להיות נמנה לדבר מצוה לקחת חלק בפעולות אגוד היראים בעיר ב"ב העוסקים לשנן דעת תורה ומסורת אמת אותה הנחילנו רבותינו גדולי הדורות" (מתוך מכתבו)

הגה"צ רבי מנחם מענדל דאוידאוויטש שליט"א

"...וה"ד שחפץ ה' בידם יצליח להרבות כבוד שמים, וכל העוזרים והמסייעים בידם יתברכו בכל מולי דמיטב" (מתוך מכתבו)

הגאון הגדול רבי משה זאב זארגער שליט"א

"...הארגון החשוב "איגוד היראים" בעיר בני ברק יע"א אשר נתייסד להתחזק גם יחד בנסיגות הזמן, כאשר לדאבוננו רבה הפרץ על העומד בעניני אמונות ודעות" (מתוך מכתבו)

הגאווה"צ בד"צ העדה החרדית הספרדית שליט"א

"...חזקו ויאמץ לבבכם לבוא לקראת האגודה החשובה הנ"ל בכל מה דאפשר, ולתומכה ולסייע בכל מיני תמיכה וסיוע, כדי שתמשיך ותרחיב חוג פעולתה"

נאם: אהרן ע. בן מרן הגרא"ח זצוק"ל רחמים נאם: רפאל רוזיליו
נאם: אברהם כהן

הגאווה"צ בד"צ העדה החרדית שליט"א

"...אנו בזה לבקש את אחינו בני ישראל, רודפי צדקה ועושי חסד, ולהיות מן התומכים ומסייעים להם ברוח נדיבה ובעין יפה ובסיוע של ממש בתמיכות הגונות וממשיכות"

נאם: אברהם יצחק אולמן נאם: יהושע ראזענבערגער
נאם: יהודה במהגרי"י פישר

שיחה מאלפת ומרוממת עם הגה"צ רבי נתן שפירא שליט"א - ממשפיעי חסידי ברסלב שנערכה במעונו עבור גליון "אמרתך חייטני" לכבוד חג הפסח

לקחת בטרקטור שלו את כולנו, יש אפילו תמונה מזה איך שכולם נוסעים בטרקטור, יחד עם דודי ר' יהודה לייב פראנק ועוד מספר אנשים.

אבל זה כבר היה בסוף ימיו "סוף הכבוד לבוא" – לקחוהו בטרקטור, אבל בשנים קודמות הוא היה עולה בעצמו ברגליו, וגם שם היה הולך עם שמירת עיניים בעיניים עצומות, שאלוהו: "ר' שמואל, ממה אתה פוחד שם בהרים? מה כבר אפשר לראות שם? אולי איזה רועה צאן ואולי כמה פרות? למה אתה עוצם את העיניים?"

והוא השיב "אינני יודע היכן היצר הרע יתפוס אותי". העולם מספרים שבמשך שבע שנים הוא הלך עם כיסוי על העיניים. בתחילה היה זה כיון שהעין שלו לא היתה רואה כי טוב והוצרך לשים כיסוי על העין לצורך רפואה, ואחר כך אמר שאמנם לא צריכים לעשות דברים משונים, אבל אם כבר התרגל לכסות את העין בשביל רפואה אזי ימשיך בזה בשביל שמירת העיניים.

יסודות הקנאות

אנו מבקשים לשמוע מעט על יסודות ההשקפה הטהורה וקנאת ה' צבקות שנראו אצל ר' שמואל.

קנאות מתבטא היום בעיקר בהפגנות, ברוך ה' שיש כאלו שלוחמים, משתתפים במחאות על כל פרצה באידישקייט. זקני ר' שמואל בער בכל ענין שנוגע לאידישקייט.

אירע פעם בשהותו במירון, באותם ימים שלפני כשבעים שנה, שאחד הגיע לספר לו שנערכת בכפר מירון חתונה מעורבת, כאשר שמע זאת בער כאש והלך בעצמו למחות בהם, הם סגרו את הדלת כדי שלא יוכל להכנס, אך הוא נכנס דרך החלון והתחיל להקים קול צעקה. הם הכו בו באגרופים מכות חזקות אך זה לא היה אכפת לו מאומה, הוא צעק וצעק עד שנעשה סדר.

אינני יודע אם החתונה הפסיקה לגמרי או שעשו מחיצה, אבל עד שלא הסתדר הענין הוא לא הפסיק לצעוק.

הרב של מירון לאו"ט סיפר שכל אלו שהכוהו לא הוציאו שנתם.

זקני ר' שמואל היה אדם שכמעט לא דיבר עם אנשים, אבל בענין ההשתתפות בבחירות הוא רתח מאד, היה יהודי חשוב מחסידי ברסלב שהגיע מרוסיה וזקני ר' שמואל סבר שהוא ישמע לדבריו, והתקשר אליו בטל' לפני הבחירות להורות לו שלא יבחר.

המעשה הזה הוא אצלי גם כן פלא, כי זה לא התאים לו כלל כל הענין הזה להורות הוראות לבני אדם, אבל הענין הזה כל כך בער אצלו, שלא יהיה שום שייכות עם רשעים.

ממי קיבל ר' שמואל את תורת הקנאות ויסודות ההשקפה, האם היתה לו שייכות עם הגה"ק מסאטמאר ותורתו?

גיל שלש שנים הקפידו על צניעות".

שמירת עיניים מופלגת

היה פעם במירון, בל"ג בעומר (כאשר ר' נתן שליט"א מעלה על שפתיו את זכר ל"ג בעומר במירון, הוא נאנח באומר: הלוואי שנזכה לזה השנה), "דרך מהדרין" לא היתה כל השנים, היתה רק דרך אחת באמצע ההר, ולא היתה שום דרך אחרת, אינני יודע אם אתם זוכרים את המצב הזה במירון, היום כבר יש לנו את "דרך מהדרין" כל השנים עד שכבר שכחנו איך נראה ההר, אבל אז זה היה ממש פיקוק נפש ברוחניות, זה היה נורא ואיום.

אז עדיין לא היתה השתלטות הציונים כל כך חזקה במירון, והיו יכולים להגיע מהיכן שרוצים, היו עוצרים במגידו, היום הם עשו שם א גאנצע מחנה קוזאקים שלהם, היו יורדים במגידו ועולים את ההר, והוא הגיע בל"ג בעומר, תמיד היה מגיע לפני ל"ג בעומר שאז עדיין היה ריק, אבל שנה אחת כנראה לא היה באפשרותו להגיע לפני ל"ג בעומר והגיע בל"ג בעומר

עצמו, וכל ההר היה דחוס בגוש אחד של בני אדם בתערובת, ה' יצילנו מה שהיה שם.

בקיצור הוא הלך בעיניים עצומות, ואחד שראה יהודי "עיוור" ריחם עליו והובילו עד הציון. שמירת העיניים שלו היתה מופלאה.

אבל לא רק בהר מירון המלא וגדוש הוא הלך בעיניים עצומות:

בתקופה שעדיין לא היו יכולים לנסוע לאומאן הוא היה נוהג לשהות במשך כל עשרת ימי תשובה במירון, הוא נסע בערב ראש השנה ונשאר שם עד אחרי יום כיפור, כך היה נוהג כל שנה ויחד איתו נהגו כך גם נכדיו.

וכל אותם הימים היה נמצא אצל ר' שמעון, ובערב יום כיפור היינו הולכים לקברי הצדיקים שבסביבות מירון, ר' יוחנן הסנדלר, בית הלל, בית שמאי וכדו'.

כדי להגיע לקבר שמאי צריכים לעלות קצת בהר, אירע בשנותיו האחרונות שהעליה בהר קשתה עליו, והיה שם אחד שהיה נעבאך קצת מורחי, יהודי תמים שלצערנו התחנך כך, שהיה לו טרקטור, והוא התנדב

לקראת חג הפסח זכינו להתקבל במעונו של הגה"צ רבי נתן שפירא שליט"א לשיחת חג מיוחדת עבור קוראי "אמרתך חייטני", במהלך השיחה זכינו לשמוע סיפורים על זקנו הגה"צ רבי שמואל שפירא זצוק"ל ועל קדושתו המופלגת, שמענו עצות והדרכות איך לעמוד איתן בנסיבות הרבים שבדורנו, ועל הצורך להלחם במסירות נפש למען מקום מנוחת הרשב"י, ושאלנו עידוד רב להמשיך בדרך המסורה מבלי להתפעל ממשת"פים למיניהם.

לקראת יום היארצייט של הגה"צ רבי שמואל שפירא זצוק"ל – זקנו של ר' נתן שליט"א – החל בשביעי של פסח, הבענו את רצוננו לשמוע מעט אודות הסבא ר' שמואל זצוק"ל.

יש לי בני דודים שהם יותר "בעלי זכיה" ממני כי הם היו בירושלם בסביבתו של זקני, כל בני המשפחה המשפחה דרים בירושלם ורק אני הגעתי לבני ברק, אבל אספר את המעט שאני יודע, בסייעתא דשמיא גם אני זכיתי לחיות מעט במחיצתו. היו עוד דברים רבים שכבר נשכחו ממני.

היו אז בברסלב שלשה גדולים, ושלשתם נפטרו באותה שנה – תשמ"ט, הלא המה: ר' וועלוול חעשין, שהיה מתעסק עם המון-עם, בעלי תשובה וכדו', אז עדיין לא היו את כל ארגוני הקירוב, והוא קירב הרבה פשוטי עם, אבל מצד שני יחד עם הקירוב לפשוטי העם, היה איתן מאד. ר' לוי יצחק בנדר וזקני ר' שמואל שפירא.

הקדושה בערה בו

כשמדברים על ר' שמואל שפירא, הדבר הראשון הוא הענין של קדושה, זה היה ה"סימבאל" (סמל) שלו, ובכן אספר כמה מעשיות של קדושה, זה היה הענין שבער בו כל הימים.

יש כאלו שמקפידים על כל החומרות האפשריות, מעשרים כל דבר פעם שלישית ורביעית, כשמגיעה שנת השמיטה יש שמרחיקים לכת וקונים רק מחו"ל, החזו"א לא ידע מהחומרות האלו שצריכים דוקא מחו"ל.

אבל כשמגיעים לענין של צניעות, יש כאלו שבכל החומרות הם מחמירים ומחפשים מתחת לאדמה, אבל במקומות שצריך באמת להחמיר, בדאורייתא, בזה הם אינם חוששים כלל, ונשותיהם הולכות עם "שייטלאך" ארוכות, אפילו הרבנים שלהם אינם מתירים דבר זה.

זה מה שבער לו לר' שמואל מאד כל השנים.

כמו כן בער לו מאד שילכו במלבושי ירושלם, אפילו בלי הענין של "שייטלאך", שהנשים תלכנה באנפילאות שחורים שלא יהיו בצבע הרגליים, זה בער לו כל השנים, העיניים של צניעות.

היה אחד מהנכדים שבתו הקטנה לא היתה לבושה כ"כ צניעות כיון שהיתה בת פחות משלוש שנים, אמר לו ר' שמואל: "אצלנו לא ראינו דברים כאלו, גם לפני

בתמהון כפול על המשוגע, שאחר שאסף את כל המים ושילם בשבילם מחיר יקר, הוא שופך אותם על הארץ. אין לנו מים, המחסור גדול, והוא שופך מים על הארץ... אבל הקדושה היתה שוה אצלו יותר מכל.

אבי עליו השלום סיפר לי שמיד כשהשתחרר זקני ר' שמואל מהשבי בעבר הירדן, לאחר שהיה שם שבע חודשים, מיד נסע לקברי צדיקים, לר' שמעון, למירון.

היה זה זמן של אחרי מלחמה, אותה מלחמה שבה הוקמה המדינה הארורה (די פארשאלטינע מדינה), והר מירון הרי עומד ממש ליד סוריא ונפלו שם פצצות, לא יכלו ליסוע לשם, כל ההר הקדוש היה שומם, לא היתה שם נפש חיה, כל החדרים שם היו ריקים.

וכשהוא הגיע לשם ישר מהשבי, הוא מצא שם מעט לחם ישן שהשאירו שם צבא האנגלים, כנראה לא היו בזה חששות כשרות, וזה מה שהוא אכל. הלחם היה מסתמא ישן יותר מכמה חדשים, שהרי האנגלים עזבו את המקום כמה חודשים קודם לכן, ואת הלחם הזה הוא אכל עם מעט מים.

מסירות נפש בדורנו

אנו מבקשים לשמוע דברי חיזוק, שמענו על הנסיונות שהיו באותו דור, אך דור דור ונסיונותיו, גם לנו כיהודים יראים וחרדים בעיר בני ברק יש את הנסיונות של דורנו.

אכן כן, המצב אינו כל כך פשוט, ויש צורך לאחוז בדרכי המלחמה.

קראתי באיזה ספר שכותב על התקופה של הצאר ניקאליי ברוסיא, שהיתה אז גזירת הקאנטאניסטן, זו היתה גזירה מרה מאד, והצאר ניקאליי היה אדוק מאד באמונתו לְשִׁמְד את כל ישראל, והוא התגאה מאד בזה שיעשה טקס גדול ויעביר בו את כל הילדים לשמד, ועשו מעמד גדול והגיעו כל הגלחים ועשו בימה וכו', והילדים ביניהם עשו הסכמה שכשיטבילו אותם במים הם ישארו במים ולא יצאו, וכך הוה והם טבעו במים והיו לצאר בזיונות גדולים. וזה היה קידוש השם גדול שילדים קטנים יסכימו לטבוע למוות כדי שלא להשתמד, וזה נגע לליבו של הצאר וביטל את הגזירה, במסירות נפש ביטלו את הגזירה.

היום דור כזה של צייטונגען וכל השטויות, לא דורשים מאיתנו כזו מסירות נפש, אבל מעט שבמעט, קצת למחות, קצת להתבזות וקצת לחטוף מכות, לצערנו זה נחשב נסיונות גדולים כהיום.

אחד שאל אותי בבית הכנסת אם ללכת להפגנות או לא, אמרתי לו: "איני יודע, אבל דבר אחד אני יודע, ששום כביש בירושלם לא נסגר בלי הפגנות".

ואחר כך הם הגיעו במוצאי שבת, הבית של הורי ע"ה היה בבתי ווארשא סמוך ממש לככר השבת, והגיעו מפלגת האגודה, אז היתה רק מפלגה אחת, אחר כך קברו אותה וצמחו ממנה שלש מפלגות... הם הגיעו ועשו צערמאניע עם במה ודרשות למען המפלגה, עד לבית שלנו שמעתי את הרמקולים החזקים של הדרשות שלהם.

ואז הם אמרו "כביש פלוני אנחנו סגרנו, כביש זה אנחנו סגרנו", יהודים משלנו ספגו את המכות כדי לסגור את הכביש, ואחר כך הם הגיעו לברך על המוגמר ולרשום את ההישג על שמם.

הענין של סגירת רחובות בשבת עניין אותם

המשך בעמ' 8

אחת. אחר כך כשפתחו את הדלת ראו שהיא היתה סגורה על אצבעו, שאלוהו למה לא אמר מאומה, והשיב שלא רצה לצער את האדם שסגר את הדלת על אצבעו, כי אם היה יודע, איזו הרגשה היתה לו...

כשהיה נכנס לבית הכנסת והיה רואה אנשים מתקוטטים ביניהם, היה מתבטא בחריפות שאינו מסוגל לסבול זאת.

שפך דמעות כמים שיגדלו בניו יראים ושלמים

בשנת תש"ח כשהירדנים נכנסו לעיר העתיקה בירושלם וכבשו את הרובע היהודי, בתחילה הם פחדו מאד להכנס לעיר העתיקה כי ירו עליהם משם פצצות והם היו בטוחים שיש שם כוחות גדולים, אחר כך כשנכנסו וראו שהיו שם רק כמה אנשי הגנה בודדים, זקנים ציונים מוסרחים, אמרו הירדנים שאם היו יודעים איזה כח קטן עומד נגדם היו יכולים לכבוש את המקום אפילו בלי רובים.

עכ"פ בתחילה הם אמרו שאינם לוקחים בשבי אזרחים אלא רק אנשי צבא, אבל כשראו עם מי יש להם עסק, כמה מועט מספרם של אנשי הצבא, החליטו לקחת את כל היהודים עד גיל מסוים, כדי שלא יהיו להם בזיונות שלא יכלו ללחום נגד כמה זקנים בודדים.

ולקחו את כל הגברים לשבי, וביניהם היו הרבה חסידי ברסלב, זקני ר' שמואל, ר' דוד שכטער אביו של יבלח"ט ר' יעקב מאיר, ועוד שיינע אידן, היו שם גם כמובן לוחמי ההגנה אנשי העולם התחתון, אבל היו גם שיינע אידן.

היו שם סיפורים נוראים, הוא היה מרבה בבכיה, שאלו אותו למה הוא בוכה כל כך, ואמר שהוא בוכה בתפילות ותחנונים שבניו יגדלו ערליכע אידן, אחד מאלו שהיו איתו בשבי סיפר שמילא קאפל שלמה מלאה בדמעות ששפך על בניו, שיגדלו יראים ושלמים גם כשהוא נמצא רחוק מהם ואינו יכול להשיג עליהם כדבעי. אף על פי שגם לפני שנלקח בשבי לא היה מצוי בבית כל כך הרבה, במשך כל השבוע היה נוסע למירון.

אותה תקופה היתה תקופה מאד קשה, היו אז הרבה נסיונות, רבים מהצעירים התקלקלו אז, היו אז את המחחרות הציוניות אצל"ל לח"י והגנה שחפזו רבים וטובים.

המצב אז היה נורא ואיום, היו הרבה יהודים חשובים שבניהם התקלקלו, הנסיונות היו גדולים, אך הוא הצליח בכח התפילות שכל בניו יגדלו יראים ושלמים, ואכן כל בניו גדלו ערליכע אידן, קנאים. בזכות תפילותיו ובכיותיו זכה לגדל כזה דור.

מהשבי למירון

יש הרבה מעשיות על תקופת השבי.

היה להם שם מים מאד בצמצום, הם היו בשבי במדבר, היה חם מאד והיה מחסור במים והיו מביאים מעט מים בדליים, והוא היה אוסף מים, היו מחלקים להם שם סיגרות, והוא היה נותן את כל הסיגרות שקיבל, כדי שיתנו לו בעדם מים. אנשים שהיו מכורים לסיגרות היו נותנים לו מים בעד סיגרות, וכולם הסתכלו עליו כמו על משוגע, מה הוא אוסף מים...

כשהגיע ערב יום הכיפורים לקח זקני ר' שמואל את כל המים ושפך על עצמו תשעה קבין, וכולם מסתכלים

אחד שאל אותו פעם את השאלה הזו, מהיכן הוא לקח את הקנאות שלו, והוא השיב לו שהחתם סופר זצ"ל כותב על ראש המשכילים משה דעסויער ש"בספרי רמ"ד לא ישלחו יד" – שלא ילמדו בספריו ויתרחקו ממנו, אבל ר' נתן בליקוטי הלכות כותב עליו "ימח שמו וזכרו". הוא היה נראה "א שיינער איד", שומר תורה ומצוות, והוא כתב עליו "ימח שמו וזכרו" בזמן שהיו אחרים שכבדו אותו.

והיה ר' שמואל אומר "אז מי יותר קנאי?"

ובאמת הקנאות היא דבר שמגיע מעצמו, ערליכע אידן בער אצלם אידישקייט.

הנהגות ומידות

הוא הגיע מחו"ל או שנולד בירושלם?

הוא כבר דור שלישי בירושלים.

זקני היה "חסיד" גדול של הכותל המערבי והיה הולך הרבה לשם, עוד הרבה לפני המדינה, הוא היה עומד הרבה שעות כשפניו לקיר ואינו מבחין מה נעשה סביבו. הרבי מלעלוב היה נוהג לדחוף לו לכיסו "שילינג" שהיה מטבע אנגלי הראוי להתכבד.

בפסח יש כידוע הרבה חומרות, אמנם בברסלב לא אחזו מריבוי חומרות, אבל אצלו בער הכל, בפסח היה לו סיר מיוחד כיון שהרבנית שלו היתה נוהגת לעשות שרויה בבית, זה לא היה כמו היום, היום יש את כל מיני המאכלים "כשר לפסח", ב"ה יש שפע, אבל אז היה רק קארטאפאל, אם לא היה קארטאפאל לא היה פסח.

אשתו היתה בתו של ר' יוסף קדיש קרישבסקי שהיה תלמידו של החפץ חיים והיא היתה אוכלת שרויה, אצל הח"ח אכלו שרויה אז הוא הרשה לה ולילדים לאכול שרויה בכלים נפרדים, והוא אכל בכלים נפרדים.

היום ב"ה קל יותר להנהיג שלא לאכול שרויה כלל כי יש שפע גדול וכבר לא חסר מה לאכול, ואין צורך להזדקק לשרויה.

בבית עצמו העבודות שלו היו עצומות. ביום כיפור הוא היה יורק כל הזמן כי לא רצה לבלוע הרוק, זה סיגוף שאיני יודע אם יש מי שיכול לעמוד בו, בכל היום לא בלע את הרוק.

וה"מידות" שלו... הרבה פעמים אדם כזה נעלה עם כאלו חומרות והנהגות קפדניות עלול להיות בסביבתו מתח וכדו', אצל זקני ר' שמואל ה"בין אדם לחברו" היה מפליא. הוא הצליח "לרקוד על שתי החתונות" – גם להתעלות מעלה מעלה וגם שהיה נעים במחיצתו לכל סובביו.

כשם שהיו נוסעים למירון, היו נוסעים גם לשכם – לקבר יוסף הצדיק. בשנים קדמוניות היינו יכולים לעשות זאת, אז לא היו צריכים להגיע ל"שמירה" של הציונים, לא היו שם את כל המזרחניקים. הגויים כיבדו אותנו ונתנו לנו להכנס לציון ולהיות היכן שרצינו, לא היתה שום הפרעה ובודאי שלא זריקת אבנים וכדו', אחר כך היו תקופות שהיה יותר גרוע.

כשהגויים היו בעלי בתים שם המצב היה יותר טוב מאשר לדאבוננו... שלא יהיה קטרוג על כלל ישראל.

על כל פנים, באחת הנסיעות האלו לשכם, אחד סגר את דלת הרכב על אצבעו של זקני ר' שמואל, שזה כמובן יסורים נוראים, והוא לא דיבר אפילו מילה

שיחת חג

באופן זה שהציונים ירצו לגזור גזירות ואנו נצטרך ללחום ולצעוק נגדם, ובכח המסירות נפש נכניע את הקליפה.

כך אמר החפץ חיים בזמן הקאמאניסטן, שהיו צריכים לצאת ללחום בהם ועי"ז היו מכניעים את הקליפה.

באחרית ימיו של החזו"א התעוררה גזירת גיוס בנות, זה בער לו באופן נורא עד כדי כך שאומרים שהוא נפטר מחמת הצער על הגזירה הזאת. היו אז הפגנות אדירות, ממש במסירות נפש, והחזו"א אמר שקודם לכן היתה איזו פרצה קטנה ואם היו נלחמים אז על הפרצה הקטנה לא היינו צריכים להלחם כל כך הרבה על גיוס בנות, אבל כיון שלא נלחמו על זה, אז היו צריכים להלחם הרבה על גיוס בנות.

גם לעניינינו, אילו היו נלחמים מיד נגד הציונים בכל הדברים הקטנים, שלא להנות מהם ולא להתנשק איתם וכו', היינו חוסכים את כל הגזירות האלו.

עכ"פ צריכים לדעת שצריכים לצעוק להקב"ה! הרבה פעמים אחרי ששומעים "קול זעקה" אפשר לומר תיקון חצות יותר טוב. כמובן לא בשביל ההנאה של שמיעת נייעס, אלא כיון שכשלא שומעים מה קורה לא חיים עם המצב, לדוגמא ב' אדר שמעתי על הנעשה במירון ב"מלחמת אש דת", כששומעים זאת, יודעים על מה צריך להתפלל, יודעים את המצב, שהציונים נותנים מכות, ומצד שני רואים שיהודים אכפת להם מ' שמעון, רוצים את ר' שמעון.

אחרים אומרים שזולו מעט בקדושת המקום, יתכן שיש אמת בדבריהם, שבאמת זולו בקדושת המקום, שהיו שאכלו בצורה מזוללת בציון, או שאחד דיבר דברים שלא היו צריכים, או שאחד הדליק את הפלאפון באמצע לומר תהילים, קורה לפעמים דברים כאלו.

אבל מה תהיה התמורה? מה רוצה ר' שמעון? האם הוא אומר שלא יבואו יותר, שיהיו מסכים גדולים בחוץ? שפרוצים ופרוצות הם ישלטו על המקום וינהיגו אותו? זה מה שהוא רוצה במקום אותו מעט זולו שזולו בקדושת המקום?

אם ר' שמעון לא רוצה שיבואו היה הקב"ה עושה אסון טבע אחד ועושה שלא יוכלו להגיע למקום. אבל ודאי ר' שמעון רוצה שיבואו, ועל מה שזולו, קצת צריכים להראות מסירות נפש שרוצים להגיע, ובכך לתקן את אותו זולו.

בסיום דבריו אומר הגה"צ שליט"א שבכל מיני מקומות כשמביאים שיחות וכדו' משנים בהם קצת ומשמייטים קטעים וכו', אולם ב"אמרתך חיינתני" הוא בטוח שיביאו את דבריו כפי שנאמרו...

גם ראש המשכילים משה מענדלסאן הלך עם זקן ופיאות, ומה הוא עשה? ה' יצילנו. כל הגזירות ברוסיה היה למשכילים חלק בהם, גם בגזירת הלבוש וגזירת הקאנטאניסטן, הם שיתפו פעולה עם הצאר בכל הגזירות. הצאר עצמו גם רצה זאת אבל המשכילים עזרו לו כמו המן ואחשוורוש שנמשלו בגמרא לבעל התל ובעל החריוץ (מגילה י"ד ע"א).

גם כאן צריכים להתנער מכל משתפי הפעולה.

הגה"ק רבי בנימין ראבינאוויטש זצ"ל היה אומר שאם החרדים לא היו מתחברים איתם אזי היו מסתכלים על הציונים כמו על חבורת יונגאטשעס (נערים פוזנים) ולא היתה להם כל השפעה, וכל ההשפעה שיש להם היא מכח ההתחברות של החרדים.

אכן כן, הם הרי אומרים זאת בעצמם במלוא פיהם, שכל ההשפעה שיש להם היא מכח המשת"פים הנקראים כאילו חרדים, ה' ישמרנו.

ועלינו לדעת שצריכים לצעוק הרבה להקב"ה, כמו שנאמר במרדכי "ויצא ברחוב העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה". לא להתבייש לצעוק להקב"ה, תארו לעצמכם, יהודי חשוב יוצא לרחוב עם שק, איך מסתכלים עליו, איך ר' שבתאי יודעלעוויץ היה אומר, כולם אמרו לו למרדכי "לך למאה שערים! איך רוצה להשתחוות להמן? לך למאה שערים! מה אתה יוצא לרחוב העיר?"

אבל חז"ל אומרים שאי לאו ההוא גברא - מרדכי, לא היה נשאר שריד ופליט משונאייהם של ישראל. הרבש"ע יעזור.

גם עתה, אם לא אותם כמה שרידים ופליטים, שפועלים בשביל אידישקייט, באיזו צורה שהיא, ב"ה, מה היה קורה רח"ל. הם מורידים את הקטרוג מעל כל כלל ישראל.

ובמלחמת אש דת השערה

ניקח למשל את הנושא של מירון, זה הרי נורא נוראות, אם הקב"ה היה רוצה לקחת מאיתנו את מירון הוא היה יכול לעשות כמה רעידות אדמה חזקות ולבטל את כל מירון באופן שלא יוכלו להגיע לשם, בלי שום שייכות לענין ההשתלטות של הטומאה והמשטרה, אבל הקב"ה רצה לעשות דוקא באופן כזה שהם ימנעו את הנסיעה ושילחמו איתם ויצעקו נגדם, זה מה שהקב"ה רוצה.

וכן זה בכל הגזירות שהם גוזרים, יש כאלו שטוענים הרי הקב"ה עושה הכל ומה יש להלחם נגד הגזירות? אבל האמת היא שהקב"ה היה יכול לעשות את הגזירה ע"י אסון טבעי בלי התערבות הציונים והשתלטותם, אבל הקב"ה רוצה שיהיה דוקא

כמו היום, אבל באותם ימים הם עדיין רצו להחניף ולהעמיד פנים ולספר לציבור כאילו הם פעלו לסגור כבישים בשבת, כהיום אפילו את זה אינם צריכים.

"אנחנו סגרנו ואנחנו סגרנו", הלואי והיו סוגרים את הראש שלהם עם השטריות שלהם.

הם סגרו את הכביש פלוני וכביש פלוני... את המכות ספגו הציבור שלנו, מה הם מספרים מעשיות? איזה כביש הם סגרו? על כל כביש היו הפגנות כאלו חזקות. שום כביש לא נסגר בלי הפגנות!

צריכים הרבה תפילות נגד רעל הצייטונגען

הרעל של הדור זה הצייטונגען, מי שנכנס אצלו הרעל של הצייטונגען הוא כבר אבוד רח"ל, מי שיש לו אפילו איזה הרגשה קלה של אידישקייט, הצייטונגען הורגים הכל שלא ישאר שום זיק של אידישקייט.

ראיתי פעם תיאור המתאר את הצייטונג שנוסד בפולין, בכל הצייטונג היתה רק חתיכה אחת של נייעס, וכל השאר היה מאמרים נגד המשכילים. איך נראה הצייטונג היום? אם היו מביאים את הצייטונג דאז ומראים אותו לבעלי הצייטונג של היום, בודאי הם היו מתביישים בו.

זה לא פשוט, בדור רע כזה צריכים הרבה תפילות נגד הצייטונגען האלו, אך תחילה יש להתרחק מהם כדי שלא יהיה כטובל ושרץ בידו.

הצייטונגען מהפכים את הכל, ממש כמו שאומרים ביום כיפור קטן בוידוי של רבנו נסים גאון "את אשר טיהרת טימאתי, ואשר טימאת טיהרתי, את אשר התרת אסרתי, ואשר אסרת התרתי, את אשר אהבת שנאתי, ואשר שנאת אהבתי, את אשר הקלת החמרתי, ואשר החמרת הקלתי, את הכל הם מקרבת ריחקתי, ואשר ריחקת קרבתי". את הכל הם מסלפים ומוכרים לעולם לאקשן, והעולם קונה את זה, ומי שמדבר כנגד זה אומרים לו "איך אתה מדבר נגד גדולי הדור?" ובאמת הם אפילו לא יודעים מה שאומרים בשמם.

מי שרוצה לשמור את עצמו מהי הדרך?

דבר ראשון לא להכניס את כל הצייטונגען והראדיא, את הכלים הטמאים ב"ה אנו מקוים שלא מחזיקים, אבל הצייטונגען, צריכים לדעת שיש שם כאלו שטויות, מי שמסתכל בזה אי אפשר לדבר עמו כלל, אין עם מי לדבר. זה דבר ראשון.

אחר כך צריכים לדעת, "דע את השונא", הציונים וגרוריהם, גם אלו עם הפיאות והזקנים, כל אלו רוצים לעקור כל זיק של יהדות.

לתרומות והנצחות: 053-314-7090

שמעון דבר ה'
 א"ה ביום א' כ"ג ניסן תתחילו במסגרת השיעור הקבוע בספרה"ק "ויואל משה" את "מאמר שלש שבועות".
 השיעור מתקיים מידי יום א' בין השעות 8:40 - 9:50 בביהמ"ד "עשרת אבות" רח' דון יוסף הנשיא 5.

הביאו ברכה אל בתיכם
 ניתן לקבל את הספר "ילקוט אמרים - ויואל משה" בחינם ע"מ ללמוד בו, בפניה לטל': 0583212115

לעילוי נשמת
 הגה"צ רבי אברהם בהגה"צ רבי חיים ברוך זילביגעז זצ"ל רב ביהמ"ד החדש במאנטשעסטער והדב"נ להבחל"ח מרן גאב"ד ירושלים שליט"א נלב"ע ח' ניסן תשפ"ב

לעילוי נשמת
 מרן הגאון רבי שמואל ב"ר יוסף צבי הלוי וואזנער זצוק"ל נלב"ע טו ניסן תשע"ה

לעילוי נשמת
 הגה"ק רבי מאיר שלום בהגה"ק רבי ישראל אבוהצירא זצוק"ל נלב"ע י"ז ניסן תשמ"ג

לטובת נשמת
 הרה"ק רבי אהרן ב"ר יעקב מקארלין זיע"א לרגל יומ"ד י"ט ניסן תקל"ב

אמרתך חיינתני